

EK Průvodce daněmi a účetnictvím

říjen 2022

- „ Daně a smrt jako dvě životní jistoty “
- „ Zdanění příjmů vykonávaných na dohodu “
- „ Správce daně a záznamy z kamer “

DANĚ

Daně a smrt jako dvě životní jistoty	2-3
Zdanění příjmů vykonávaných na dohodu o provedení práce a pracovní činnosti	4-5
Daň z mimořádných zisků	6
Upozornění finanční správy na přeplatky na dani silniční	6
Změny v oblasti náhrad – home office	6
Zákon o spotřebních daních	6

JUDIKATURA

Může si správce daně vyžádat záznamy z kamer pro daňová řízení?	7
---	---

VZDĚLÁVÁNÍ

Podzimní semináře s 20% slevou	8
--------------------------------------	---

Daně a smrt jako dvě životní jistoty

V rámci tohoto článku bychom rádi upozornili a připomenuli zákonnou možnost správce daně vyžádat si informace, nejen k naplnění svého hlavního poslání v podobě správného zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady, ale i k naplnění téměř vsudypřítomného břemene v podobě daní, jako jedné z životních jistot.

Štěpán Eichinger, daňový poradce
stepan.eichinger@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňový poradce
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Dne 11. 7. 2022 byla publikována tisková zpráva na stránkách finanční správy s titulkem „Orgány Finanční správy zahájily cílenou kontrolní akci za účelem prověření správnosti zdanění příjmů spojených s kryptoměnami (např. Bitcoin)“ s podtitulkem „Sekce daňové kontroly a analytiky Generálního finančního ředitelství provedla analýzu **dostupných dat** u skupiny vybraných daňových subjektů realizujících obchody s kryptoměnami za zdaňovací období kalendářních roků 2019 a 2020. Při zpracování dat a informací **získaných v souladu s platnou legislativou** byla detekována množina daňových subjektů, která řádně nepřiznala či neodvedla daň z příjmů plynoucích z těchto transakcí.“

Klíčová slova byla zvýrazněna k uvědomění si, že téměř každý z nás jako daňový subjekt může být dotazován správcem daně formálně či neformálně ke sdílení informací nebo poskytnutí specifických dokumentů.

Správce daně tak činí na základě zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „DŘ“), kdy

získává informace v rámci vyhledávací činnosti dle DŘ jako jedním z postupů správy daní. Vybrané oblasti ohledně informací upravuje DŘ zejména v Hlavě IV od §52 a dále ohledně ochrany a poskytování informací.

DŘ přímo v § 57 odst. 1 ohledně poskytování informací uvádí, že povinnost poskytnout údaje na základě vyžádání správce daně mají orgány veřejné moci a osoby, které vedou evidenci osob nebo věcí, poskytují plnění, které je předmětem daně, provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti, nebo zpracovávají jiné údaje nezbytné pro správu daní.

Správce daně je omezen vyžadovat informace, které jsou zjistitelné automatizovaným způsobem z rejstříků či evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Příkladem jsou zejména informace z výpisu z obchodního rejstříku anebo katastru nemovitostí. Vše za podmínky, že není speciálním ustanovením v zákoně upraveno jinak (např. zákon č. 338/1992 Sb. Zákon o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, kde v § 13a odst. 9 upravuje oznamovací povinnost osoby, která přestala být poplatníkem daně z nemovitých věcí).

Daně a smrt jako dvě životní jistoty – pokračování

Mediálně známější v oblasti sdílení informací daňového subjektu se správcem daně byly případy dodanění příjmů z pronájmu nemovitých věcí skrze poskytovatele Airbnb, které započaly rokem 2018. Podle údajů ze sdělovacích prostředků využívalo služeb Airbnb jen v Praze kolem 20 tisíc lidí.

Další obdobou získaných a sdílených informací správcem daně byla služba řidičů skrze UBER, kdy Ministerstvo financí získalo informace o celoročních příjmech řidičů či společností jezdících pro UBER ke kontrole daně z příjmu fyzických osob.

Internetovou platformou, která byla rovněž podrobena sdílení informací byl aukční portál Aukro.cz, kde je registrováno několik milionů osob.

Nikoliv nevýznamnými spolupracujícími institucemi jsou dále banky, spořitelny a úvěrní družstva, platební instituce a další (dále „poskytovatelé“).

Dle ustanovení § 57 odst. 3 DŘ jsou poskytovatelé na vyžádání správcem daně povinni poskytnout údaje o číslech účtů a jiných jedinečných identifikátorech, majitelích účtů a zmocněncích, kteří jsou oprávněni nakládat s peněžními prostředky na účtech, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu, a údaje o osobách, které peněžní prostředky na účet vložily, a o příjemcích plateb, úvěrech, úschovách a pronájmech bezpečnostních schránek.

Co z toho vyplývá? Správce daně má v souladu s DŘ značné možnosti ke zjištění majetkových a jiných poměrů daňových subjektů, jejich finanční situace a zdrojů příjmů k již zmíněnému cíli v podobě správného zjištění a stanovení daně i zabezpečení její úhrady. Dle výše uvedeného jsou skutečnosti a podmínky pro to, aby správce daně vyžadoval informace o daňových subjektech „pro výkon své činnosti“, velmi snadno naplněné. Smrt a daně tedy zatím zůstávají životní jistotou.

Zdanění příjmů vykonávaných na dohodu o provedení práce a pracovní činnosti

Jednou z možných forem výkonu závislé činnosti zaměstnance u zaměstnavatele jsou práce na tzv. “dohody”. Nejčastěji jsou využívány u studentů, seniorů nebo pro ty, kteří si chtějí krátkodobě přivydělat a většinou dosahují za svoji odvedenou práci za daný měsíc v souhrnné výši menšího přivýdělku, než bývá obvyklé pro hlavní pracovní poměr.

Dominik Medek, asistent daňového poradce
dominik.medek@ekp.cz
Štěpán Eichinger, daňový poradce
stepan.eichinger@ekp.cz

Zákonnou úpravu z pohledu daní nalezneme v zákoně č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “ZDP”), z pohledu odvodů na sociální a zdravotní pojištění pak v zákonech č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a neposledně v zákoně č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Tento článek je nejen informativní pro ty, kteří dosahují příjmu právě z těchto dohod, ale slouží rovněž jako kontrola ohledně plnění povinností z nich plynoucích v podobě konkrétní výše zdanění, ale i odvodů sociálního a zdravotního, což je pro řadu poplatníků matoucí.

Dohoda o provedení práce (často známé pod zkratkou dále jen “DPP”)

Dohoda o provedení práce je ideální pro práce s měsíčním ohodnocením do 10 000 Kč, protože do této hranice nemusíte odvádět sociální ani zdravotní pojištění a stává se tak atraktivnější oproti dohodě o pracovní činnosti, kde je hranice pouze 3 500 Kč.

Na DPP můžete maximálně odpracovat 300 hodin za kalendářní rok, kde pro každého zaměstnavatele tento limit platí zvlášť.

Dohoda o pracovní činnosti (často známé pod zkratkou dále jen “DPČ”)

Co se týče dohody pracovní činnosti, tak tato dohoda se využívá především pro zaměstnaní malého rozsahu, jelikož limit pro neplacení sociálního a zdravotního pojištění je pouze do výše 3 499 Kč od 1. ledna 2021 (od částky 3 500 Kč a více již se odvody hradí).

Na DPČ můžete pracovat v průměru až polovinu týdenní pracovní doby, tedy do 20 hodin/týdně, kdy se průměr vypočítává vždy jednou za 52 týdnů.

Zdanění dohod

Pokud „dohodář“ vykonává závislou činnost, záleží, zda u zaměstnavatele podepíše nebo nepodepíše prohlášení k dani. V případě podepsaného prohlášení zaměstnavatel stanovuje zálohu na daň ve výši 15% standardním způsobem z hrubé mzdy, a to s přihlédnutím k slevám na dani.

Pro rok 2022 byla stanovena sleva na poplatníka celkem na 30 800 Kč ročně, a je-li osoba pracující na dohodu studentem, může ještě uplatnit slevu na studenta 4 020 Kč. Což znamená, že pro studenty, jejichž měsíční příjem nepřesahuje 19 300 Kč měsíčně budou mít nulovou daňovou povinnost.

Podle § 6 odst. 4 ZDP jsou samostatným základem daně pro zdanění srážkovou daní příjmy na dohodu v případě, kdy zaměstnanec nepodepíše u zaměstnavatele prohlášení k dani. Zaměstnavatel v tomto případě však nemůže zohlednit žádnou slevu na dani. Tyto příjmy lze podle § 36 odst. 7 nebo 8 ZDP zahrnout do daňového přiznání a sraženou daň započítat na celkovou daňovou povinnost.

V případě že pracujete pro více zaměstnavatelů na dohodu, tak můžete podepsat “ružové prohlášení” (Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti) pouze u jednoho zaměstnavatele, a proto doporučujeme podepsat prohlášení u zaměstnavatele u kterého máte nejvyšší příjem, abyste mohli uplatnit co největší část slevy.

Zdanění příjmů vykonávaných na dohodu o provedení práce a pracovní činnosti – pokračování

Na otázku, jak to bude se sociálním a zdravotním pojištěním, zda dané limity pro částky, ze kterých se neplatí je u každého zaměstnavatele posuzováno zvlášť? Bohužel částky se berou dohromady. Ukážeme si na příkladu:

U jednoho zaměstnavatele máte DPP, kde váš měsíční příjem je 8 000 Kč a u druhého na DPP 4 000 Kč, tak i přes to budete platit sociální a zdravotní pojištění, jelikož váš celkový měsíční příjem je vyšší než 10 000 Kč.

Přehled zdanění a odvodů u DPP:

Hrubá odměna v Kč u DPP	do 10 000	do 10 000	15 000	15 000	1) 12 000 2) 8000
Podepsané prohlášení	NE	ANO	NE	ANO	Podepsané prohlášení u zaměstnavatele č. 1
Typ daně	Srážková	Zálohová	Zálohová	Zálohová	Zálohová a srážková
Sociální pojištění placené zaměstnancem (6,5%)	0	0	975	975	1) 780 2) 520
Zdravotní pojištění placené zaměstnancem (4,5%)	0	0	675	675	1) 540 2) 360
Daň (15%)	1 500	0	2 250	0	1) 0 2) 1200
Čistý příjem v Kč	8 500	10 000	11 100	13 350	1) 10 680 2) 5 920 Celkem 16 600

1) První zaměstnavatel 2) Druhý zaměstnavatel

(Částky jsou v Kč.)

Pokud vám byla srážena daň zálohou, jste povinen podat daňové přiznání, pokud jste měli zaměstnání po sobě jdoucí, pak můžete požádat posledního zaměstnavatele o roční zúčtování daně.

Aktuality

› Daň z mimořádných zisků

V reakci na vysokou míru inflace a energetickou krizi je velice pravděpodobné zavedení daně z mimořádných zisků, tzv. „windfall tax“. Cílem je na jedné straně vyrovnání veřejného rozpočtu, na druhé straně nutnost kompenzací určitým skupinám obyvatel.

Úprava chce zacílit na ty segmenty, které za současné ekonomické situace zaznamenávají zvýšenou míru zisků. Především by se mělo jednat o sektory energetický a bankovní.

Zvedení této daně by měla být pouze dočasné. Mimořádný zisk, který by dani podléhal, by se měl stanovit jako rozdíl mezi daňovým základem běžného roku a průměrem daňového základu počítaného z předchozích období za posledních pět let. Sazba daně z mimořádného zisku by dle dosavadních informací měla dosahovat 40%, 50%, nebo 60%.

S retroaktivním zavedením daně není počítáno. Proto pokud k zavedení této nové daně opravdu dojde, stane se tak pravděpodobně v roce 2023. Na příslušné novele zákona o daních z příjmů nyní pracuje Ministerstvo financí. Finální podoba daně z mimořádných zisků bude jasná až po zakončení legislativního procesu.

› Upozornění finanční správy na přeplatky na dani silniční

Na straně finanční správy bylo zaznamenáno velké množství přeplatků na silniční dani za rok 2022. Jedná se o subjekty, které daň zálohově platily na rok 2022. Tyto zálohy však byly novelou zákona o dani silniční od 1. ledna 2022 zrušeny.

Daňové subjekty by si proto měly ověřit svoje zůstatky na osobních daňových účtech a při zjištění přeplatku požádat o jeho vrácení (alternativně převedení na jinou daň).

› Změny v oblasti náhrad – home office

Ve vnějším připomínkovém řízení se nyní nachází rozsáhlejší novela zákoníku práce, která mimo jiné řeší náhrady za home office. Novelou by mělo dojít ke stanovení paušální hodnoty náhrady nákladů zaměstnancům, kteří pracují na home office. V současné době je paušální výše náhrady stanovena ve výši 2,80 Kč za každou započatou hodinu práce z domova. Částka je stanovena na základě údajů z roku 2021.

Důvodem stanovení paušální náhrady je nutnost kompenzace nákladů zaměstnance na straně jedné (zákoník práce primárně vychází z toho, že závislá práce je vykonávána na náklady zaměstnavatele), a praktickými obtížemi při jejím přesném stanovení náhrady různým zaměstnancům na straně druhé.

Daňové dopady náhrady by měla řešit novela zákona o daních z příjmů. Dle návrhu by paušální náhrada, která je stanovena pro zaměstnavatele z nepodnikatelské sféry, neměla být předmětem daně ze závislé činnosti. Zaměstnavatelé z podnikatelské oblasti mohou stanovit náhradu vyšší. Vyšší náhrady však již budou podléhat dani ze závislé činnosti a také pojistnému. Na straně zaměstnavatele se bude jednat o daňový náklad.

Novela s sebou má přinášet také změny týkající se prací konaných mimo pracovní poměr. Takové poměry mohou být upraveny dohodou o provedení práce („DPP“) nebo také dohodou o pracovní činnosti („DPP“). Nově bude možné uzavírat tyto dohody také elektronicky. Nová úprava by měla především zmenšit rozdíly mezi DPP, DPČ a hlavním pracovním poměrem. Pokud se tak stane, lze předpokládat, že dojde ke snížení počtu těchto dohod.

› Zákon o spotřebních daních

Novelou došlo k prodloužení snížení spotřební daně o 1,50 Kč za 1 litr nafty. Prodloužení bylo stanoveno až do konce roku 2022. Oproti tomu ke dni 30. září 2022 skončilo snížení spotřební daně u benzínu, které bylo rovněž o 1,50 Kč za 1 litr paliva.

Zuzana Tregnerová, daňový poradce
zuzana.tregnerova@ekp.cz
Jakub Jirků, asistent pro právní problematiku
jakub.jirku@ekp.cz

Může si správce daně vyžádat záznamy z kamer pro daňová řízení?

V praxi často slyšíme, že podnikatel či společnost využívá nakoupená vozidla pouze k podnikatelské činnosti. K tomu vede i knihu jízd, kde jsou zadány všechny pracovní cesty apod. Může se však podnikatel či společnost spolehnout na to, že v případě daňové kontroly ze strany správce daně stačí pouze přiložit knihu jízd?

Petr Kolář, daňový poradce
petr.kolar@ekp.cz
Anh Duc Nguyen, daňový konzultant
anh.nguyen@ekp.cz

Nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu s č. j. 9 Afs 147/2020 dal do rukou správce daně novou zbraň, jak kontrolovat využití firemních vozidel.

Zmíněný rozsudek se týká situace, kdy stěžovatel podal přiznání k dani z přidané hodnoty, ve kterém vykázal nadměrný odpočet. Poté podal dodatečné daňové přiznání, v němž navýšil zmíněný nadměrný odpočet, a to z důvodu nakoupení vozidla pro podnikatelské účely, což prokazoval daňovým dokladem. Správce daně nejdříve zaslal výzvu k odstranění pochybností daňovému subjektu, v němž vyjádřil pochyby o oprávněnosti nároku na odpočet z nakoupeného vozidla. Stěžovatel reagoval tak, že zaslal správci daně knihu jízd. Správce daně na to kontaktoval prodejce vozu, aby mu poskytl údaje s dokumenty související s prodejem a servisem daného vozidla. Poté správce daně požádal Policii ČR o poskytnutí záznamů z kamer s pohybem nakoupeného vozidla. Správce daně zjistil, že údaje z předložené knihy jízd nekorespondují s údaji o pohybu vozidla od Policie ČR a navíc identifikoval, že kniha jízd začala týden před pořízením daného vozidla. V návaznosti na uvedené vydal správce daně daňovému subjektu platební výměr a nárok na odpočet z pořízeného vozidla neuznal v celé výši.

Po neúspěšném odvolání a žalobě podal stěžovatel kasační stížnost, v němž uvedl, že údaje o pohybu vozidla byly zpracovány až na žádost správce daně pro účely daňového řízení, nikoliv pro účely Policie ČR, a tedy správce daně je nemohl využít jako důkazní prostředek. Na to NSS zareagoval tak, že Policie ČR údaji o pohybu vozidla disponovala dávno před tím, než si je správce daně vyžádal. Dále NSS uvedl, že v souladu s § 57 daňového řádu mají orgány veřejné moci povinnost poskytnout údaje správci daně nezbytné pro správu daní. V projednávaném rozsudku si tedy správce daně potřeboval ověřit, zda nakoupené vozidlo stěžovatel skutečně používá k ekonomické činnosti, na základě čehož se rozhodoval, zda uzná stěžovateli nárok na odpočet či nikoliv. Dále správce daně Policii ČR kontaktoval až poté, co prozkoumal knihu jízd, přičemž správci daně se kniha jízd zdála nedůvěryhodná, a to zejména proto, že stěžovatel dle knihy jízd začal vozidlo používat ještě před tím, než skutečně došlo k jeho převzetí od prodejce. NSS tedy zamítl kasační stížnost stěžovatele.

Tímto bychom chtěli upozornit veškeré podnikatele a společnosti na pečlivé vedení knihy jízd a také k zajištění a uchování důkazních prostředků, které mohou prokázat jednotlivé cesty uvedené v knize jízd.

Celý rozsudek můžete nalézt zde:

<https://vyhledavac.nssoud.cz/DokumentOriginal/Text/702268>

Pro všechny klienty a příznivce EKP máme skvělou novinu. Vyjednali jsme pro vás se společností 1.VOX a.s., se kterou realizujeme řadu vzdělávacích akcí, mimořádnou slevu **ve výši 20% ze základní ceny bez DPH** na webináře a semináře vedené našimi daňovými poradci.

Slevu lze uplatnit, pokud doplníte heslo „**EKP**“ do pole „Chci přidat důležitou poznámku“ v e-shopu při objednávání. Sleva bude zohledněna až při zpracování objednávky na zálohové faktuře, kterou klient obdrží e-mailem od 1. VOX a.s. do max. 5 pracovních dnů.

V nejbližší době můžete se slevou 20% absolvovat tyto semináře:

Výroba a ocenění zásob v účetnictví

21. 11. 2022

Optimalizace mzdových nákladů pro personalisty a mzdové účetní

24. 11. 2022

Konference TAX FORUM 2023 – daňové a účetní novinky nadcházejícího roku – online

29. 11. 2022

Přihlásit na semináře v prezenční i on-line formě se můžete [ZDE](#)

Přihlásit se na online konferenci TAX FORUM se můžete [ZDE](#)